

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.ko@regeringskansliet.se

Dnr Ku2022/02071

Stockholm 2022-02-16

Yttrande över betänkandet SOU 2021:77 Från kris till kraft. Återstart för kulturen, dnr Ku2022/02071

Dramatikerförbundet företräder landets dramatiker och manusförfattare – verksamma inom scen, film och tv, radio, podcast samt dramatiserad ljudbok. Förbundet har en mycket hög organisationsgrad och är avtalsbärande på området men förhandlar också individuellt för sina medlemmar. Förbundet är medlem i KLYS, ALIS och Copyswede.

Centrum för dramatik förmedlar uppdrag till yrkesverksamma dramatiker, manusförfattare och översättare av dramatik inom scen, film, tv, radio och andra medier. Organisationen är en centrumbildning inom kulturområdet och driver också projekt för en breddad arbetsmarknad och genomför kompetensutveckling för medlemmarna.

Vi avger här vårt gemensamma yttrande över betänkandet SOU 2021:77 Från kris till kraft. Återstart för kulturen:

7.3.4 Stärk förutsättningarna för civilsamhällets kulturaktörer

Pandemin har synliggjort kultursektorn som arbetsmarknad och de fria kulturskaparnas ekonomiska sårbarhet. I dagsläget uppger var tredje dramatiker i Dramatikerförbundets medlemsenkät, (genomförd hösten 2021), att de kommer – eller funderar på, att lämna yrket. Särskilt allvarligt är läget för scendramatikerna då köbildning för pjäser uppstått på teatrarna och det kommer att ta lång tid, flera år, innan pjäsbeställningarna kommer igång igen. Det finns en oro över den bristfälliga statistiken för hur mycket nyskriven dramatik som årligen beställs av landets statsfinansierade teatrar. Vi ser hur flera teatrar alltmer satsar på klassiker eller adaptationer, något som kan förstärkas efter pandemin när teatrarna vill locka tillbaka sin publik. Detta kan skada den svenska dramatiken på lång sikt samt bidra till att färre dramatiker kan etablera sig.

De flesta dramatiker och manusförfattare verkar som enskilda näringsidkare och har ett stort behov av den tilläggsförsörjning som uppdragsförmedling, kompetensutveckling och projekt för breddande av arbetsmarknaden kan tillföra. Vi är därför bekymrade över att centrumbildningarna, som kulturskaparnas egna

branschorganisationer för förmedling, främjande och kompetensutveckling inte alls lyfts fram i utredningen.

Centrumbildningarnas möjlighet att ge stöd i form av förmedling, kompetensutveckling, rådgivning, nätverk och plattformar har dessutom en extra viktig funktion för ensamarbetande kulturskapare som drabbats både ekonomiskt och socialt av pandemin.

Centrumbildningarna har hög kompetens inom sina respektive konstnärsområden, och har snabbt skalat upp verksamheten för att möta behoven hos de cirka 12.000 frilansande medlemmarna. Under pandemin har centrumbildningarna fått tillfälliga förstärkningar, vilket har gjort skillnad, men det krävs en långsiktig och stabil finansiering för att organisationerna fortsatt ska kunna möta både kulturskaparnas behov av arbetsförmedlande insatser – liksom beställarnas behov av infrastruktur.

Frågan om förstärkta resurser till centrumbildningarna har lyfts av ett flertal utredningar, senast av Konstnärspolitiska utredningens betänkande Konstnär – oavsett villkor? SOU 2018:23.

Förslag:

- Förstärk Kulturrådets årliga bidrag till centrumbildningarna med minimum 15 miljoner kronor från och med 2023 samt utred möjligheterna för att en årlig uppräknings av anslaget genomförs.
- Tilldela uppdrag till Kulturrådet att varje år upprätta statistik över nyskriven dramatik som spelas på landets statsfinansierade teatrar. Idag finns ingen grundligt gjord statistik på hur mycket nyskriven dramatik som spelas på landets teatrar eller hur mycket av teatrarnas budget som går till beställning av nyskriven dramatik.

I övrigt ansluter undertecknande organisationer till synpunkter ingivna av KLYS.

DRAMATIKERFÖRBUNDET

CENTRUM FÖR DRAMATIK

Susin Lindblom-Curman
Förbundsdirektör

Isabella af Klintberg
Verksamhetsledare

www.dramatiker.se
Dramatikerförbundet
Drottninggatan 85
111 60 Stockholm
Tel 08-21 33 10

www.centrumfordramatik.se
Centrum för dramatik
Drottninggatan 85
111 60 Stockholm
Tel 08-402 36 41